

Sygn. akt I ACa 998/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSA Małgorzata Stanek

(...) SA Wiesława Kuberska (spr.)

del. SO Jolanta Żaloba

Protokolant stażysta Lidia Milczarek

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2016 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa **R. Z.**

przeciwko **Skarbowi Państwa - Aresztowi Śledczemu w Ł.**

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 13 maja 2015 r. sygn. akt II C 1628/14

1. oddala apelację;

2. zasądza od R. Z. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;

3. przyznaje i nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Ł. na rzecz adwokat A. S. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem i 60/100) złotych brutto z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 998/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w Łodzi, w sprawie z powództwa R. Z. przeciwko Skarbowi Państwa – Aresztowi Śledczemu w Ł. o zapłatę, oddalił powództwo (pkt 1), nie obciążając powoda kosztami procesu (pkt 2) oraz przyznał adwokat A. S. wynagrodzenie za udzieloną powodowi pomoc prawną z urzędu w kwocie 147,60 zł, którą nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi (pkt 3)

(wyrok – k. 267).

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane na podstawie ustaleń, które

Sąd Apelacyjny w całości podzielił i przyjął za własne. Z ustaleń tych wynikało w szczególności, że powód przebywał, jako osadzony w Areszcie Śledczym w Ł. w okresie od dnia 1 kwietnia 2013 r. do 31 października 2014 r. Podczas pobytu w Areszcie Śledczym w Ł. powód nie przebywał w celach przeludnionych.

(...) Areszt Śledczy jest jednostką penitencjarną przeznaczoną głównie dla osób tymczasowo aresztowanych. Przebywają tutaj także skazani, wobec których toczą się postępowania w innych sprawach. Wszystkim osadzonym w Areszcie Śledczym w Ł. zostaje zapewniona możliwość dbania o higienę osobistą. Zgodnie z wytycznymi ogólnobudowlanymi wszystkie cele mieszkalne wyposażone są w węzły sanitarne, w których skład wchodzi miska ustępowa, automat płuczący, umywalka z doprowadzeniem zimnej bieżącej wody, co jest podyktowane infrastrukturą obiektów oraz możliwościami technicznymi urządzeń produkujących ciepłą wodę użytkową. W latach 2002 - 2007 został przeprowadzony w jednostce generalny remont wszystkich cel, w trakcie którego nastąpiło wydzielenie kącika sanitarnego z celi, wymiana armatury sanitarnej

i położenie glazury w kąciku sanitarnym, wymiana instalacji wodno - kanalizacyjnej i elektrycznej, naprawa lub wymiana powierzchni podłogowych, naprawa lub wymiana na nowy sprzętu kwatermistrzowskiego, uzupełnienie ubytków w ścianach oraz malowanie. Wszystkie cele są skanalizowane i mają doprowadzoną zimną wodę. W części cel kąciki sanitarne są zabudowane całkowicie. W większości zabudowa ta jest jedynie częściowa, a wejście do nich zasłania kotara z materiału. W niektórych celach wejście do kącika sanitarnego zabudowanego z trzech stron stanowi drewniana przesłona umocowana na zawiasach do wysokości około półtora metra. Kąciki sanitarne są czyste, środki czystości pozostające w dyspozycji osadzonych umożliwiają im dbanie o właściwy stan urządzeń sanitarnych znajdujących się w celach. Kwestia dostosowania pomieszczeń sanitarnych jest związana z jednej strony

z potrzebą zapewnienia intymności, a z drugiej strony z potrzebą zapewnienia odpowiedniego monitoringu celi przez funkcjonariuszy, wobec czego nie ma możliwości całkowitego oddzielenia kącika sanitarnego od reszty celi. Wymiary zamontowanych przy kąciku sanitarnym drzwi (ok. 150 cm) zapewniają funkcjonariuszom możliwość kontroli osadzonych w celi, także w kąciku sanitarnym, a osadzonym w podstawowym stopniu intymność. Kąciki sanitarne znajdują się zaraz przy wejściu do celi, z prawej albo lewej strony, w związku

z tym zastosowanie pełnych drzwi spowodowałoby przy ich otwarciu

zasłonięcie całej celi, która jest kontrolowana przez funkcjonariusza poprzez wizjer umieszczony na drzwiach wejściowych. Administracja Aresztu Śledczego w Ł., działając na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych

w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz obecnie obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (weszło w życie 28 sierpnia 2014 r.) umożliwia osadzonym utrzymywanie higieny osobistej i zapewnia w tym celu odpowiednie środki

w postaci przyborów do golenia, mydła, kremu, proszku do prania, szczoteczki

i pasty do zębów, a także środków do czyszczenia urządzeń sanitarnych, proszku do szorowania, płynu do mycia naczyń oraz pasty do podłóg. Wszystkie cele w Areszcie Śledczym w Ł. wyposażone są w sprzęt kwaterunkowy, zgodnie ze wskazanym powyżej rozporządzeniem w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych. W celi mieszkalnej z węzłem sanitarnym znajdują się: łóżko, stolik, szafka, taboret, wieszak, półka na przybory toaletowe, lustro. Ilość sprzętu zawsze jest dostosowana do liczby osadzonych przebywających w danej celi mieszkalnej. Osadzeni mogą zgłaszać oddziałowym potrzebę wstawienia dodatkowych sprzętów. Rzeczy te wydawane są czyste, wyprane i zdezynfekowane. Stan sprzętu jest zaledwie dostateczny, podobnie jak stan materaców, koców, pościeli oraz ręczników i ścierek. Widać na nich ślady częściowego zużycia i napraw, co związane jest z dużą rotacją osadzonych z racji przeznaczenia wizytowanej jednostki penitencjarnej.

W 2013 r. zostało zakupionych 50 kompletów łóżek piętrowych, które zostały wstawione do wyremontowanych 68 cel. W 2014 r. (do końca sierpnia) wyremontowano również 68 cel.

Pomimo corocznego remontowania części cel, są one mocno wyeksploatowane, w części cel ściany są brudne. Ma to związek ze specyfiką jednostki, osadzeni przebywają tutaj czasowo, nie dbają o wyposażenie i stan techniczny cel, w których zostają umieszczeni, a wręcz je dewastują.

W niektórych celach okna są stare i nieuszczelne. Przeprowadzane są stałe konserwacje i naprawy doraźne polegające na wymianie potłuczonych szyb, uzupełnianiu okiowania, wymianie okuć ślusarskich oraz montażu zamknięć. Okna wymieniane są na nowe. We wszystkich celach znajdują się gniazda elektryczne, co umożliwia osadzonym korzystanie z odbiorników telewizyjnych

i grzałek. Łóżka piętrowe nie miały barierki zapobiegających upadkowi, bowiem nie istniał obowiązek ich montowania. Osadzonym, którzy z powodu wieku lub stanu zdrowia nie byłoby w stanie wejść na łóżko górne i służba zdrowia stwierdziła taki stan, przydzielane są łóżka dolne. Temperatura panująca

w celach oraz cyrkulacja powietrza jest prawidłowa. W pomieszczeniach mieszkalnych Aresztu stosowana jest wentylacja grawitacyjna. Zgodnie ze specyfiką jednostki, otwory okienne wszystkich cel mieszkalnych, w których przebywają osadzeni, muszą być zabezpieczone kratą okienną odpowiednią do wymogów techniczno – ochronnych oraz posiadać przesłonę okienną.

W rozwiązaniu materiałowo - konstrukcyjnym przesłony, które zostały zamontowane w oknach cel w pawilonach mieszkalnych Aresztu Śledczego

w Ł., zastosowano płyty poliwęglanowe ze względu na ich zwiększoną odporność na zarysowanie, doskonałą transparentność oraz zwiększoną odporność na warunki atmosferyczne. Płyty te posiadają aprobaty techniczne (...)

i liczne certyfikaty zagraniczne potwierdzające możliwość ich stosowania

w budownictwie. Odpowiednia przenikalność płyt nie powoduje znacznego ograniczenia dopływu do celi światła słonecznego. Przesłony te pokryte są płytami poliwęglanowymi w stalowych ramach kątowych i są one zamontowane równolegle w stosunku do otworów okiennych z zachowaniem 30 cm odstępu

w celu zapewnienia wymiany powietrza podczas wietrzenia cel (nawiew zimnego powietrza odbywa się spodnią nieosłoniętą częścią, natomiast wywiew przestrzeniami bocznymi). W celach zamontowane jest oświetlenie jarzeniowe, typowe w tego rodzaju jednostkach, w zależności od wielkości celi jest to jedna belka mocy 2 x 40 Wat plus dodatkowo w kąciku sanitarnym 25 Wat, lub w celi o większej powierzchni – dwie belki o mocy 2 x 2 x 40 Wat plus 25 Wat w kąciku sanitarnym. Istnieje możliwość używania dodatkowego oświetlenia do czytania. Okna w celach pawilonów mieszkalnych są odpowiedniej wielkości i umożliwiają należyty dopływ światła dziennego. Zamontowane przesłony nie powodują gorszego oświetlenia cel. Wieczorem cele oświetlają świetlówki jarzeniowe odpowiednio zabezpieczone przed uszkodzeniem, a emitowane przez nie światło należy uznać za wystarczające do czytania i pisania.

Osadzeni mogą chodzić

w swoich ubraniach. W miarę potrzeby wydaje się osadzonym ubrania pozostające w dyspozycji Aresztu. Ich liczba oraz stan nie budzą zastrzeżeń.

W Areszcie są trzy łaźnie usytuowane na najniższej kondygnacji, w każdym

z pawilonów mieszkalnych. Stan techniczny łaźni usytuowanych w pawilonach B i C nie budzi najmniejszych zastrzeżeń. Każda z nich została wyremontowana. Każda składa się z przebieralni i pomieszczenia kąpielowego. Ściany pomalowane są farbą olejną, a podłogi wykonane z lastryka. Na podłodze leżą gumowe dywaniki. W przebieralni na ścianach zamontowane są wieszaki, a pod ścianami ustawiono ławki. Przeprowadzony został generalny remont wszystkich łaźni. Wszelkie problemy odnoszące się do stanu sanitarnego lub technicznego pomieszczeń, np. zawilgocenia oraz usterki w celach zgłaszane przez osadzonych są usuwane na bieżąco. W razie zgłoszenia występowania w celi insektów,

cela poddawana jest dezynsekcji, natomiast przebywający w niej osadzeni przekwaterowywani są do innej celi.

W każdym pawilonie mieszkalnym jest gabinet stomatologiczny

i ambulatorium, w którym pełni dyżur pielęgniarka, a także przyjmuje pacjentów lekarz internista. Pomieszczenia służby zdrowia są wyremontowane. Są przestronne, estetycznie urządzone, mają także odpowiednie rozwiązania techniczne i wyposażenie. W Areszcie jest zatrudnionych w służbie zdrowia

11 funkcjonariuszy, w tym 2 lekarzy i 9 pielęgniarzy (stan z września 2014 r.). Jedna pielęgniarka jest na etacie cywilnym. Nadto zatrudnieni są na etatach cywilnych lekarze specjaliści: psychiatra na 0,3 etatu, laryngolog na 0,2

etatu, ortopeda na 0,25 etatu, dermatolog na 0,22 etatu, neurolog na 0,2 etatu, stomatolog protetyk na 0,35 etatu i okulista na 0,35 etatu.

Powód w trakcie pobytu w Areszcie Śledczym w Ł. miał zapewnioną opiekę medyczną, zarówno podstawową jak i specjalistyczną, bezpłatne świadczenia zdrowotne, leki i artykuły sanitarne oraz dostęp do lekarza pierwszego kontaktu.

Z dokumentacji medycznej osadzonego R. Z. dostępnej w Areszcie Śledczym w Ł. wynika, że powód był wielokrotnie przyjmowany przez lekarza pierwszego kontaktu (chodził do lekarza raz w tygodniu bądź dwa razy na dwa tygodnie). Nie zgłaszał lekarzowi złych warunków bytowych w celi mieszkalnej. Nie wymagał przewlekłego leczenia. Nie zgłaszał objawów typowych dla astmy oskrzelowej. Nie wymagał leczenia z powodu alergii, ani astmy. Korzystał także z konsultacji lekarza psychiatry oraz chodził na wizyty do stomatologa.

W Areszcie wykorzystywane są tradycyjne formy działalności kulturalno -oświatowej, takie jak wypożyczanie książek, nadawanie audycji przez radiowęzeł, oglądanie telewizji (wielu osadzonych korzysta z własnych telewizorów), organizowanie konkursów tematycznych i dostarczanie prasy. Organizowane są spotkania osadzonych z osobami spoza jednostki, funkcjonują kółka zainteresowań. Są organizowane również imprezy masowe. Osadzeni mają dostęp do prenumerowanej ze środków Aresztu prasy codziennej, a osadzeni dysponujący środkami finansowymi mają możliwość prenumeraty wybranych przez siebie tytułów.

Areszt Śledczy w Ł. zapewnia osadzonym zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjno - Porządkowego wykonania kary pozbawienia (Dz. U. Nr 152, poz. 1494) oraz Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjno - Porządkowego wykonania tymczasowego aresztowania, ciepłą kąpiel przynajmniej raz w tygodniu.

W sytuacjach uzasadnionych stanem zdrowia bądź osobom zatrudnionym przy pracach brudzących kąpiel zapewniana jest częściej. Powód korzystał z ciepłej kąpieli raz w tygodniu.

Powód w dniu 5 lutego 2014 r. w związku z podejrzeniem uzależnienia od narkotyków przeszedł rozmowę psychologiczną. Negował uzależnienie, nie wyraził zgody na poddanie się terapii w warunkach izolacji penitencjarnej, nie był zainteresowany rozmową z psychologiem. W trakcie kolejnej rozmowy, w dniu 6 lutego 2014 r. powód ponownie odmówił leczenia odwykowego i negował potrzebę kontaktu z psychologiem, po czym wyraził zgodę na terapię.

W dniu 23 lipca 2014 r. psycholog przeprowadził z powodem rozmowę w związku z jego zachowaniem w trakcie spotkań grupy AA. Powód zachowywał się w sposób naruszający ustalony porządek spotkań grupy, w sposób systematyczny nie uczestniczył w mityngach, wykorzystując czas spotkań do innych celów. Nie realizował programu spotkań, nie wykazywał motywacji do pracy nad sobą w zakresie przedmiotowego problemu. Zakłócał spotkania terapeutyczne, przez co decyzją Kierownika D. Penitencjarnego został wykreślony z listy uczestników spotkań grupy AA.

Ponowny kontakt powoda z psychologiem miał miejsce w dniu 21 listopada 2014 r. R. Z. w trakcie rozmowy nie zgłaszał problemów natury psychologicznej.

Powód w stopniu przeciętnym przestrzegał porządku wewnętrznego Aresztu Śledczego, został kilkukrotnie ukarany dyscyplinarnie i raz otrzymał nagrodę regulaminową. Nie uczestniczył w proponowanych zajęciach kulturalno - oświatowych. Wolny czas spędzał na oglądaniu TV, czytaniu prasy oraz zajęciach własnych w celi mieszkalnej. Powód zadeklarował się jako uczestnik podkultury więziennej.

Powód w czasie osadzenia w AŚ w Ł. starał się o umożliwienie mu zatrudnienia z uwagi na ciężący na nim obowiązek alimentacyjny

i powiększające się zadłużenie z tego tytułu, lecz nie został zakwalifikowany do pracy z uwagi na negatywną opinię. Naganne zachowanie skazanego nie dawało gwarancji na prawidłowe funkcjonowanie w miejscu pracy. Powód był kilkukrotnie zatrudniony w warunkach izolacji penitencjarnej, jednak został wycofany z zatrudnienia. Był zatrudniony także w przedmiotowej jednostce, ale został zwolniony z pracy w trybie dyscyplinarnym z uwagi na wykrycie w moczu obecności narkotyków.

Powód składał skargi dotyczące zarekwirowania telewizora, niewłaściwej atmosfery w celi mieszkalnej, zmiany celi na celę o gorszym standardzie, złych warunków bytowych, osadzenia ze skonfliktowanymi z nim osadzonymi, osadzenia w przeludnieniu, odmowy kąpieli, odmowy wydawania kopert i druków potwierdzeń, odmowy zatrudnienia, niewłaściwego leczenia. Przeprowadzone w tym przedmiocie postępowania wyjaśniające nie potwierdziły kierowanych przez powoda zarzutów. Skargi okazały się bezzasadne.

Sąd Okręgowy oddalił powództwo wobec braku spełnienia przesłanek odpowiedzialności pozwanego, o jakich mowa w art. 417 k.c. W szczególności

za nie udowodnione uznał zarzuty powoda dotyczące osadzenia go

w przeludnionych celach oraz w warunkach bytowych urągających jego godności osobistej. Zdaniem Sądu Okręgowego przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazało, aby przebywanie w pozwanym Areszcie, w warunkach bytowych wyznaczonych okolicznościami towarzyszącymi izolacji penitencjarnej, wywołało u powoda negatywne skutki zdrowotne (fizyczne bądź psychiczne), mogące uzasadniać poczucie krzywdy innej niż wynikająca z samego faktu pozbawienia wolności i związanej z tym izolacji od świata zewnętrznego, ograniczenia swobody i wolnej woli decydowania o samym sobie. Wszak powód przebywał

w celach przewidzianych dla przebywającej w nich liczby osadzonych, wyremontowanych i odpowiednio wyposażonych w sposób zapewniający mu możliwość dbania o higienę osobistą przy zachowaniu intymności, a także odpowiednio doświetlonych i zapewniających dostęp powietrza. Ze względu na to, że powód preferował spędzanie wolnego czasu na oglądaniu TV, czytaniu prasy oraz zajęciach własnych w celi mieszkalnej Sąd Okręgowy za bezzasadny uznał zarzut dotyczący nie zapewnienia mu zajęć kulturalno – oświatowych, które pozwany Areszt Śledczy miał w swej ofercie. W ocenie Sądu Okręgowego nie znalazł potwierdzenia w wynikach przeprowadzonego postępowania dowodowego również zarzut powoda dotyczący utrudnionego dostępu do lekarzy z uwagi na niewielką ilość pracowników służb medycznych zatrudnionych

w Areszcie Śledczym w Ł., bowiem poczynione w sprawie ustalenia wskazywały nie tylko na zapewnienie powodowi opieki medycznej, tak podstawowej jak i specjalistycznej, bezpłatnych świadczeń zdrowotnych, leków

i artykułów sanitarnych, czy dostępu do lekarza pierwszego kontaktu, ale

także na częste korzystanie z tego rodzaju opieki. Brak wskazań do objęcia

powoda wzmoczoną opieką psychologiczną, a przy tym brak zainteresowania

powoda możliwością odbycia rozmowy z psychologiem świadczył natomiast

o niezasadności zarzutu ograniczenia powodowi dostępu do specjalistycznej terapii, tym bardziej, że powód został zakwalifikowany do udziału w spotkaniach AA, lecz własnym postępowaniem doprowadził do skreślenia go z listy uczestników tych spotkań. Podobnie za skutek nieprzestrzegania przez powoda warunków osadzenia, nie zaś za skutek naruszenia jego praw, Sąd Okręgowy uznał niemożność wykonywania przez powoda pracy w pozwanym Areszcie.

W konsekwencji oddalenia powództwa Sąd Okręgowy orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 102 k.p.c.

(uzasadnienie zaskarżonego wyroku – k. 270 – 281).

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wywiódł powód, zaskarżając go w części oddalającej powództwo i podnosząc zarzut naruszenia następujących przepisów postępowania:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak swobodnej oceny dowodów i dowolne ustalenie, że stan techniczny i sanitarny cel, w których przebywał powód, był zadowalający oraz, że powód miał swobodny dostęp do uczestnictwa w zajęciach kulturalno - oświatowych i religijnych, podczas gdy z zeznań powoda oraz świadków M. P. i M. M. wynika, że powód

przebywał w zawilgoconej i zagrzybionej celi oraz to, że pozwany odmawiał powodowi dostępu do zajęć kulturalno - oświatowych oraz posług religijnych, pomimo chęci powoda uczestnictwa w takich zajęciach,

- art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego mykologa,

- art. 207 § 6 k.p.c. poprzez pominięcie wniosków dowodowych powoda w sytuacji, gdy zostały one zgłoszone w reakcji na treść odpowiedzi na pozew i kwestionowanie przez pozwanego złego stanu pomieszczeń, w których przebywał powód.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku zgodnie z treścią oddalonego powództwa, a także o zasądzenie zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu (apelacja – k. 293 – 294).

Pozwany, odpowiadając na apelację, wniósł o jej oddalenie oraz o zwrot kosztów postępowania apelacyjnego (k. 298 – 301).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja w obliczu bezzasadności podniesionych w niej zarzutów nie mogła spowodować oczekiwanej korekty kierunku zawartego w zaskarżonym wyroku rozstrzygnięcia.

W szczególności skarżący nie przedstawił przekonujących argumentów na okoliczność dopuszczenia się przez Sąd Okręgowy zarzucanego uchybienia wskazanym w apelacji przepisom prawa procesowego, a zwłaszcza rygorom art. 233 § 1 k.p.c. co do sposobu gromadzenia i oceny materiału dowodowego. Skarżący, podnosząc zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, nie wskazał bowiem przyczyny dyskwalifikującej postępowanie dowodowe Sądu Okręgowego w objętym apelacją zakresie, a przede wszystkim nie określił kryteriów oceny, które Sąd ten naruszył przy ocenie poszczególnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając. Stąd też omawiany zarzut należało uznać za bezzasadny i świadczący o dezaprobachie stanu faktycznego ustalonego na podstawie zgromadzonego przez Sąd I instancji materiału dowodowego tylko z tej przyczyny, że nie wspierał on twierdzeń skarżącego zgodnych z jego stanowiskiem w procesie. Innymi słowy, skoro skarżący poprzestał na samym tylko stwierdzeniu wadliwości oceny materiału dowodowego, podczas gdy zachodzi konieczność wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub zwykłego doświadczenia życiowego, na których opiera się uprawnienie sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów w rozumieniu art. 233 § 1 k.p.c., Sąd Apelacyjny nie przychylił się do zarzutu obrazy tego przepisu.

Podobnie Sąd Apelacyjny nie podzielił twierdzeń skarżącego o wystąpieniu w niniejszej sprawie niekompletności zgromadzonego w pierwszej instancji materiału dowodowego w związku z nieuprawnionym oddaleniem zgłoszonego przez niego wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego mykologa oraz zeznań świadków M. P. i M. M., za pomocą którego skarżący dążył do wykazania zaniedbań pozwanego i wynikającej z nich szkody wyrządzonej mu na skutek osadzenia w zawilgoconej i zagrzybionej celi. W tym miejscu wypada zaznaczyć, że twierdzenia apelacji o dopuszczeniu się względem powoda szykany w związku z przeciwstawieniem się skróceniu czasu przeznaczanego na kąpiel osadzonych, której przejawem miało być osadzenie powoda w celi o obniżonym standardzie było okolicznością nową, nie zawartą w treści pozwu, a przez to pozostającą poza zakresem przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego i kognicji Sądu Okręgowego. Choć istotnie pozew określał, jako podstawę faktyczną żądania okoliczność umieszczenia powoda w celi o wysokim stopniu zawilgocenia i zagrzybienia, co według jego twierdzeń miało być przyczyną permanentnego przeziębienia oraz alergii, to jednak nie zawierał wniosku służącego jej wykazaniu. Wniosek ten został złożony dopiero w piśmie z dnia 19 marca 2015 r. (k. 242) i trafnie został przez Sąd Okręgowy uznany za spóźniony, biorąc pod uwagę, że zgodnie z art. 207 § 6 k.p.c. powinien zostać przedstawiony już w pozwie, ku czemu nie

było żadnych przeszkód, zwłaszcza że powoda od początku postępowania reprezentował profesjonalny pełnomocnik. Nie sposób zatem przyjąć, że późniejsze zgłoszenie przedmiotowego wniosku dowodowego nie było zawinione, nie zmierzało do przedłużenia postępowania i zostało podyktowane szczególnymi względami, w tym treścią odpowiedzi na pozew, w której pozwany zaprzeczał twierdzeniom powoda o złym stanie pomieszczeń przeznaczonych dla osadzonych. Mając na uwadze, że do powoda już w piśmie inicjującym postępowanie należało dokładne określenie wszystkich znanych mu i odczuwanych przejawów krzywdy, z których wywodził określone skutki prawne oraz wskazanie dowodów na ich poparcie – czemu nie sprostał, stanowisko zawarte w odpowiedzi na pozew nie mogło uchodzić za uświadamiające mu wystąpienie innych od dotychczas przedstawionych przejawów krzywdy, czy też przypominające o obowiązku zaprezentowania materiału dowodowego na poparcie wcześniejszych twierdzeń, by uzasadnione było po jej złożeniu wystąpienie z nowymi twierdzeniami i nowymi dowodami.

W tej sytuacji wynikające z oddalenia powyższego wniosku dowodowego zamknięcie drogi do dowodzenia okoliczności objętych jego tezą, a przede wszystkim zgłoszonej w pozwie szkody dla zdrowia powoda, nie stanowiło o dopuszczeniu się przez Sąd Okręgowy uchybienia proceduralnego, a w konsekwencji o wadliwości wydanego wyroku. Brak wykazania szkody, jako jednej z koniecznych w świetle art. 417 k.c. przesłanek odpowiedzialności Skarbu Państwa oprócz niezgodności z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej, a także związku przyczynowego między tym działaniem bądź zaniechaniem a szkodą, przekreślał bowiem uwzględnienie powództwa. Sama zaś ocena na tle zgromadzonego materiału dowodowego stanu technicznego i sanitarnego cel oraz respektowania praw powoda obowiązujących w warunkach izolacji penitencjarnej – jako oznak zarzucanej pozwanemu bezprawności zachowania - przy braku sprecyzowania, a co więcej wykazania przejawów wynikającej z tego szkody miała jedynie poboczne znaczenie, pozbawione decydującego charakteru z punktu widzenia zasadności powództwa. Nie potwierdziła ona zresztą tezy o jakimkolwiek naruszeniu obowiązujących w Areszcie Śledczym w Ł. norm i standardów, podobnie jak uchybień w zapewnieniu powodowi prawa do uczestnictwa w zajęciach kulturalno – oświatowych, o czym szeroko i w sposób zaakceptowany przez Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie wypowiedział się Sąd Okręgowy. Jako, że roszczenia pozwu nie zostały oparte na okoliczności pozbawienia powoda dostępu do usług religijnych, Sąd Apelacyjny nie miał podstaw do dokonania z tej perspektywy weryfikacji zaskarżonego wyroku, który de facto o niej nie rozstrzygał.

W tym stanie rzeczy zarzuty podniesione przez skarżącego należało uznać za chybione, przez co zawierająca je apelacja, stanowiąca wyłącznie wyraz polemiki z prawidłowymi ustaleniami tego Sądu i trafnymi wnioskami, podlegała oddaleniu po myśli art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r.

o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz.U.2013.1150 j.t.), uznając że skarżący winien ponieść konsekwencje finansowe oczywiście bezzasadnego zaskarżenia wyroku Sądu I instancji.

Wynagrodzenie na rzecz pełnomocnika reprezentującego powoda z urzędu Sąd Apelacyjny przyznał stosownie do § 11 ust. 1 pkt 25 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.).